

Вучэбная праграма складзена на аснове адукацыйнага стандарту вышэйшай адукацыі першай ступені ОСВО 1-23 01 12-2013 па спецыяльнасці 1-23 01 12 Музейная справа і ахова гісторыка-культурнай спадчыны (па напрамках), вучэбнага плана ўстановы вышэйшай адукацыі па напрамку спецыяльнасці 1-23 01 12 Музейная справа і ахова гісторыка-культурнай спадчыны (па напрамках).

СКЛАДАЛЬНІК

І. І. Бамбешка, дацэнт кафедры гісторыка-культурнай спадчыны ўстановы адукацыі «Беларускі дзяржаўны ўніверсітэт культуры і мастацтваў», кандыдат культуралогіі

РЭЦЭНЗЕНТЫ:

А. Э. Паліцэвіч, дацэнт кафедры інфармацыйных рэсурсаў і камунікацый установы адукацыі «Беларускі дзяржаўны ўніверсітэт культуры і мастацтваў», кандыдат педагагічных навук;

Я. Л. Краснова, намеснік дырэктара па лічбавых тэхналогіях і сувязях з грамаднасцю дзяржаўнай установы «Нацыянальны гістарычны музей Рэспублікі Беларусь», кандыдат культуралогіі

РЭКАМЕНДАВАНА ДА ЗАЦВЯРДЖЭННЯ:

Кафедрай гісторыі Беларусі і музейзнаўства ўстановы адукацыі «Беларускі дзяржаўны ўніверсітэт культуры і мастацтваў» (пратакол №12 ад 23 красавіка 2021 г.);

Прэзідыумам навукова-метадычнага савета ўстановы адукацыі «Беларускі дзяржаўны ўніверсітэт культуры і мастацтваў» (пратакол № 5 ад 9 чэрвеня 2021 г.)

ТЛУМАЧАЛЬНАЯ ЗАПІСКА

Вучэбная праграма па вучэбнай дысцыпліне «Асновы навукова-фондавай і навукова-даследчай работы» прызначана для студэнтаў спецыяльнасці «Музейная справа і ахова гісторыка-культурнай спадчыны (па напрамках).

Мэта выкладання вучэбнай дысцыпліны «Асновы навукова-фондавай і навукова-даследчай работы» – выпрацаваць цэласную сістэму ведаў аб прынцыпах, формах і метадах навукова-фондавай і навукова-даследчай дзейнасці музея.

Задачы вучэбнай дысцыпліны:

- сфарміраваць уяўленне аб спецыфіцы музея як сацыякультурнага інстытута;
- сфарміраваць уяўленні аб накірунках навукова-даследчай дзейнасці сучаснага музея;
- сфарміраваць прафесійныя навыкі і ўменні ў арганізацыі навукова-фондавай дзейнасці музея.

Зместам вучэбнай дысцыпліны «Асновы навукова-фондавай і навукова-даследчай работы» прадугледжана фарміраванне наступных кампетэнцый у адпаведнасці з адукацыйным стандартам вышэйшай адукацыі першай ступені па спецыяльнасці 1-23 01 12 Музейная справа і ахова гісторыка-культурнай спадчыны (па напрамках)

Сацыяльна-асобасныя кампетэнцыі:

САК-6. Умець працаваць у камандзе.

САК-7. Умець фарміраваць і адстойваць уласнае меркаванне.

Прафесійныя кампетэнцыі:

ПК-1. Планаваць, арганізоўваць і удасканалюваць дзейнасць службаў кіравання музейнай справай, аховы гісторыка-культурнай спадчыны, адукацыі і турызму.

ПК-5. Распрацоўваць уніфікаваныя формы дакументаў уліку музейных калекцый, уніфікаваныя сістэмы дакументацыі, навуковыя пашпарты нерухомах помнікаў гісторыі і культуры.

ПК-10. Прадстаўляць вынікі праведзенай работы ў выглядзе справаздач, рэфератаў, артыкулаў, аформленых у адпаведнасці з навуковымі патрабаваннямі з прыцягненнем сучасных сродкаў рэдагавання і друку.

ПК-11. Фармуляваць і вырашаць задачы, якія ўзнікаюць падчас навукова-даследчай і педагагічнай дзейнасці і якія патрабуюць паглыбленых прафесійных ведаў.

ПК-12. Выбіраць неабходныя метады даследавання, мадыфікаваць існуючыя і распрацоўваць новыя метады, зыходзячы з задач канкрэтнага даследавання.

ПК-18. Працаваць з навуковай і вучэбна-метадычнай літаратурай.

У выніку вывучэння вучэбнай дысцыпліны студэнты павінны ведаць:

– тэорыю дакументавання працэсаў, падзей, з’яў і фактаў, якія адбываюцца ў прыродзе і грамадстве, як аснову музейнага камплектавання;

– сістэму навуковай арганізацыі музейнага збору;

– асноўныя напрамкі, прынцыпы, формы і метады асноўных накірункаў навукова-фондавай работы музея;

– асноўныя кірункі навукова-даследчай дзейнасці музеяў;

– метадалогію і методыку навуковых даследаванняў у музеі;

– правілы і прыёмы аховы музейных прадметаў ад шкоднага ўздзеяння навакольнага асяроддзя;

– прынцыпы арганізацыі і планавання навукова-фондавай і навукова-даследчай дзейнасці музеяў.

Студэнты павінны умець:

– карыстацца прафесійнай музеялагічнай літаратурай, слоўнікамі, даведнікамі, каталогамі і іншымі відамі публікацый музейных прадметаў і калекцый у даследчай дзейнасці;

– скласці першаснае апісанне музейнага прадмета, выкарыстоўваючы слоўнікі тэрмінаў навуковага апісання і метадычныя рэкамендацыі пры атрыбучыі помнікаў гісторыі і культуры;

– рэгістраваць інфармацыю аб гістарычнай і культурнай каштоўнасці музейнага прадмета;

Студэнты павінны авалодаць:

– спецыяльнай музеялагічна тэрміналогіяй;

– метадыкай вызначэння гістарычнай, культурнай, навуковай, мастацкай ці мемарыяльнай каштоўнасці прадмета музейнага значэння;

– прыёмамі збору інфармацыі для адбору прадметаў музейнага значэння ў музейны збор;

– навыкамі складання першаснай уліковай дакументацыі музейных фондаў;

– метадыкай навуковага апісання музейнага прадмета;

– прыёмамі арганізацыі сістэмы захоўвання фондаў музея;

Вучэбная праграма па вучэбнай дысцыпліне «Асновы навукова-фондавай і навукова-даследчай работы» распрацавана з улікам пастаўленых задач, узгоднена з праграмамі вучэбных дысцыплін: «Гісторыя музейнай справы», «Тэорыя і метадыка музейнай справы», «Нарматыўна-прававое забеспячэнне музейнай і турыстычнай дзейнасці» і інш.

Для павышэння эфектыўнасці вывучэння вучэбнай дысцыпліны «Асновы навукова-фондавай і навукова-даследчай работы» рэкамендуецца выкарыстоўваць тлумачальна-ілюстрацыйныя тэхналогіі, для эфектыўнасці перадачы абагульненая і сістэматызаваная інфармацыі, тэхналогіі для актывізацыі разумовай дзейнасці студэнтаў (праблемнае навучанне), для эфектыўнасці кіравання і арганізацыі вучэбнага працэсу (індывідуалізацыя навучання), інтэрактыўныя метады практыка-арыентаванага навучання (калектыўных дыскусій і інш.). Змест вучэбнай праграмы патрабуе выкарыстання інфармацыйна-камунікацыйных тэхналогій на лекцыйных, семінарскіх і практычных занятках. Лекцыі раскрываюць асноўныя пытанні

кожнай тэмы вучэбнай дысцыпліны «Асновы навукова-фондавай і навукова-даследчай работы». Семінарскія заняткі праводзяцца па тэмах вучэбнай дысцыпліны, якія патрабуюць набыцця практычных навыкаў працы з дакументамі, замацавання тэарэтычных ведаў, атрыманых на лекцыях і ў выніку самастойнай працы над навучальным матэрыялам. Таксама, у межах семінарскіх заняткаў прадугледжана азнаямленне студэнтаў са спецыяфікай навукова-фондавай і навукова-даследчай работы музеяў розных профіляў на прыкладзе вядучых музеяў краіны (Нацыянальны гістарычны музей Рэспублікі Беларусь, Нацыянальны мастацкі музей Рэспублікі Беларусь, Дзяржаўны музей гісторыі беларускай літаратуры і інш.).

Вучэбным планам на вывучэнне вучэбнай дысцыпліны «Асновы навукова-фондавай і навукова-даследчай работы» прадугледжана 88 гадзін, з іх 44 гадзіны – аўдыторныя заняткі. Прыкладнае размеркаванне аўдыторных гадзін па відах заняткаў: лекцыі – 34 гадзіны, семінарскія заняткі – 10 гадзін. Рэкамендаваная форма кантролю – залік.

ЗМЕСТ ВУЧЭБНАГА МАТЭРЫЯЛУ

Уводзіны

Актуальнасць, мэта і задачы вучэбнай дысцыпліны «Асновы навукова-фондавай і навукова-даследчай дзейнасці музеяў», яе месца ў сістэме прафесійнай падрыхтоўкі спецыялістаў па спецыяльнасці «Музейная справа і ахова гісторыка-культурнай спадчыны». Прадмет і структура вучэбнай дысцыпліны. Асноўныя віды вучэбных заняткаў і арганізацыя самастойнай работы студэнтаў, форма кантролю. Вучэбна-метадычнае і інфармацыйнае забеспячэнне вучэбнай дысцыпліны.

Раздзел 1. Навукова-фондавая дзейнасць і яе спецыфіка

Тэма 1. Паняцце «фонды музея»

Вызначэнне паняцця «фонды музея». Фонды музея як сродак комплекснага дакументавання эвалюцыі прыроды і гісторыі грамадства і крыніца ведаў для профільнай дысцыпліны, аснова экспазіцыйна-выставачнай і навукова-асветніцкай дзейнасці. Умовы, якім павінны адпавядаць музейныя фонды. Уласцівасці музейных фодаў як сістэмы: дынамічнасць, інфарматыўнасць і г. д.

Музейны прадмет як базавае музеалагічнае паняцце і аснова музейнай дзейнасці. Асноўныя ўласцівасці музейных прадметаў. Паняцці «інфармацыйнае поле» і «інфармацыйны патэнцыял». Паняцце «музеальнасць». Аналіз каштоўнасці музейнага прадмета. Паняцце тыповых і унікальных музейных прадметаў. Функцыі музейнага прадмета.

Навукова-дапаможныя матэрыялы і іх класіфікацыя.

Тэма 2. Навуковая арганізацыя фондаў музея

Навуковая арганізацыя фондаў музея як форма сістэматызацыі музейных калекцый і яго інфармацыйнага забеспячэння. Задачы навуковай арганізацыі фондаў музея.

Структура фондаў па значэнні і юрыдычным стане прадметаў. Фонд музейных прадметаў (аўтэнтычных ці арыгінальных прадметаў). Фонда навукова-дапаможных матэрыялаў. Навуковы архіў. Архіў навукова-захавальніцкай дакументацыі. Музейная бібліятэка. Іншыя сродкі навукова-інфармацыйнага забеспячэння. Фонд навукова-дапаможны матэрыялаў

Склад фондаў як сукупнасць музейных прадметаў розных тыпаў канкрэтнага музейнага збору. Дынамічнасць складу. Сістэма навуковай арганізацыі музейных прадметаў. Паняцці «музейная калекцыя» і «музейны збор». Тыпы музейных калекцый. Крытэрыі для фарміравання музейных калекцый. Навуковая класіфікацыя музейных прадметаў.

Тэма 3. Асноўныя кірункі фондавай работы

Асноўныя кірункі і змест фондавай работы. Камплектаванне, улік, вывучэнне і захаванне музейных фондаў як асноўныя кірункі фондавай работы. Фондава-закупачная камісія і яе роля ў навукова-фондавай рабоце музея. Палажэнне аб фондава-закупачнай камісіі музея сістэмы Міністэрства культуры РБ. Склад і асноўныя напрамкі дзейнасці фондава-закупачнай камісіі. Дакументацыйнае забеспячэнне дзейнасці фондава-закупачнай камісіі.

Нарматыўна-прававое забеспячэнне навукова-фондавай дзейнасці. «Кодэкс аб культуры» і іншыя дакументы.

Тэма 4. Камплектаванне музейных фондаў

Навуковае камплектаванне фондаў музея як складовы элемент навуковага дакументавання і калекцыяніравання. Асноўныя мэты і задачы камплектавання фондаў музея.

Музейнаўчы падыход да рэчаіснасці з мэтай камплектавання фондаў. Аб'екты рэчаіснасці з пункту гледжання камплектавання фондаў музея. Адбор прадметаў музейнага значэння ў адпаведнасці з сучасным узроўнем развіцця навукі. Пазнавальны і каштоўнасны крытэрыі адбору.

Навуковая канцэпцыя камплектавання музейных фондаў.

Арганізацыя работы па камплектаванні фондаў музея. Тэматычнае, сістэматычнае і комплекснае камплектаванне музейных фондаў.

Крыніцы і арганізацыйныя формы камплектавання. Этапы камплектавання музейных фондаў.

Планаванне камплектавання фондаў. Спецыфіка камплектавання фондаў музеяў рознага профілю.

Асновы навуковай метадыкі камплектавання музейных фондаў. Формы бягучага камплектавання (закупка, абмен, перадача ў дар). Набыццё прадметаў, якія паступаюць непасрэдна ад арганізацый і прыватных асоб.

Арганізацыя і правядзенне палявых даследаванняў з мэтай камплектавання фондаў. Дакументацыя палявых экспедыцый. Асаблівасці камплектавання прадметаў сучаснасці.

Тэма 5. Улік музейных фондаў

як кірунак навукова-фондавай работы музея

Паняцце «ўлік музейных фондаў», «ўліковая дакументацыя», «сістэма фондавай дакументацыі». Задачы ўліку музейных фондаў. Фондавая дакументацыя як інфармацыйная сістэма. Навукова-фондавая дакументацыя як умова юрыдычнай аховы музейных збораў. Нарматыўныя дакументы па ўліку фондаў. Нарматыўныя патрабаванні да ўліковых дакументаў музеяў РБ. Сістэма двухузроўневага ўліку музейных калекцый. Аўтаматызаваная рэгістрацыя музейных калекцый. Аўтаматызаваныя інфармацыйна-пошукавыя сістэмы музейных фондаў.

Улік фондаў і ўліковая дакументацыя музея. Асноўныя віды работ па ўліку музейных фондаў і формы іх дакументавання. Улік новых паступленняў

у склад музейнага збору. Прыём музейных прадметаў на пастаяннае захаванне і іх першасная інвентарызацыя. Акты прыёму на пастаяннае захаванне. Кніга паступленняў музейных прадметаў асноўнага фонду (Галоўная інвентарная кніга).

Навуковая інвентарызацыя музейных прадметаў як працэс фіксацыі вынікаў навуковага вывучэння музейных прадметаў. Інвентарная кніга і правілы яе складання.

Нанясенне на прадметы ўліковых адзнак.

Улік музейных прадметаў з каштоўных металаў і каштоўных камянёў. Улік зброі і боепрыпасаў.

Улік фонду навукова-дапаможных матэрыялаў. Улік прадметаў, якія паступілі на часовае захаванне. Выдача прадметаў асноўнага фонду на часовае захаванне.

Арганізацыя работы з уліковымі дакументамі. Рэгістрацыя ўліковай дакументацыі, яе захаванне і ахова. Рух музейнага матэрыялу і яго дакументацыйнае афармленне. Парадак карыстання музейнай фондавай дакументацыяй. Перападлік музейнага збору. Зверка наяўнасці музейных калекцый з уліковай дакументацыяй. Перадача і спісанне прадметаў са складу музейнага збору.

Тэма 6. Навуковая каталагізацыя музейных фондаў

Навуковая каталагізацыя музейных фондаў. Прынцыпы складання каталогаў. Тыпы каталогаў. Зводны каталог музея (генеральны каталог). Умовы стварэння зводнага каталога. Падрыхтоўка дзяржаўнага каталога.

Уніфікацыя музейназнаўчай тэрміналогіі.

Музейныя выданні навукова-даведачнага характару. Каталогі музейных калекцый. Каталогі экспазіцыі і выстаўкі.

Электронныя каталогі. Прынцыпы пабудовы.

**Тэма 7. Вывучэнне музейных прадметаў
як напрамак навукова-фондавай дзейнасці музея**

Паняцце «вывучэнне музейных прадметаў». Атрыбуцыя музейнага прадмета. Выяўленне асноўных адзнак прадмета (назва, прызначэнне, матэрыял, тэхніка вырабу, памеры, аўтарства, датаванне, месца стварэння і бытавання). Сувязь музейнага прадмета з гістарычнымі падзеямі і асобамі. Выяўленне этнічнай прыналежнасці. Расшыфроўка клеймаў, надпісаў і іншых знакаў.

Вызначэнне аўтэнтычнасці і верагоднасці музейнага прадмета. Вызначэнне навуковай, гістарычнай, мемарыяльнай і мастацкай каштоўнасці. Паняцце «музейная каштоўнасць».

Класіфікацыя і сістэматызацыя музейных прадметаў. Асноўныя элементы класіфікацыі музейных прадметаў. Віды класіфікацый музейных прадметаў.

Крытычны аналіз і інтэрпрэтацыя музейных прадметаў.

Методыка вывучэння і навуковага апісання розных катэгорый музейных прадметаў. Асаблівасці вывучэння музейных прадметаў сучаснасці.

**Тэма 8. Захаванне музейных фондаў як напрамак навукова-фондавай
дзейнасці музея**

Захаванне музейных фондаў як адзін з галоўных напрамкаў фондавай работы. Стварэнне рацыянальнай сістэмы захавання музейных фондаў. Агульныя патрабаванні да архітэктуры музейных будынкаў. Фондасховішча і яго абсталяванне. Асобнае і комплекснае захаванне музейных прадметаў. Стварэнне ўмоў для навуковай апрацоўкі і выкарыстання музейных фондаў.

Комплекснае захаванне. Аптымальныя ўмовы для захавання музейных прадметаў розных тыпаў.

Ахова музейных фондаў. Забеспячэнне фізічнай захаванасці музейных прадметаў. Аўтаматызаваныя сістэмы аховы і сігналізацыі.

Пажарная сістэма бяспекі фондасховішчаў. Аўтаматызаваныя сістэмы супрацьпажарнай аховы.

Ахова музейных прадметаў у экстрэмальных сітуацыях. Захаванне музейных прадметаў з каштоўных металаў і каштоўных камянёў.

Рэжымы захавання музейных фондаў. Тэмпературна-вільготнасны рэжым. Кантроль і рэгуляванне. Стварэнне сістэмы кандыцыяніравання музейных будынкаў.

Светлавы рэжым. Уплыў дзённага і штучнага святла на розныя тыпы матэрыялаў. Аптымальны светлавы рэжым. Нарматыўныя патрабаванні да светлавога рэжыму ў працэсе захавання і выкарыстання музейных калекцый.

Біялагічны рэжым. Біялагічныя пашкоджанні музейных прадметаў. Біялагічны кантроль. Прафілактычная апрацоўка прадметаў, якія паступаюць у музейны збор.

Спосабы і сродкі прафілактыкі і апрацоўкі заражаных матэрыялаў. Дэзінфекцыя і дэзінсекцыя музейных прадметаў. Ізалятары і дэзінфекцыйныя камеры. Меры засцярогі.

Раздзел 2. Навукова-даследчая дзейнасць музея і яе спецыфіка

Тэма 9. Музей як навукова-даследчая ўстанова

Сутнасць навукова-даследчай дзейнасці музея. Яе спецыфіка, абумоўленая характарам сацыяльных функцый музея. Фарміраванне ўяўленняў аб навуковай аснове музейнай дзейнасці. Месца навуковых даследаванняў у асноўных накірунках музейнай дзейнасці. Значэнне даследчай работы для развіцця навукі.

Асноўныя кірункі навуковых даследаванняў у музеі. Спробы класіфікацыі навуковых даследаванняў.

Тэма 10. Кірункі і змест навуковых даследаванняў у музеі

Даследаванні ў галіне распрацоўкі навуковай канцэпцыі дзейнасці музея. Музеалагічныя даследаванні ў працэсе навуковага дакументавання і навукова-фондавай работы. Крыніцазнаўчыя даследаванні ў музеі. Даследаванні ў галіне рэстаўрацыі і кансервацыі. Матэрыяльнае і навукова-метадычнае забеспячэнне работы.

Музеалагічныя даследаванні ў галіне музейнай камунікацыі і прэзентацыі сувязь з іншымі даследаваннямі. Навукова-даследчая праца, якая забяспечвае культурна-асветніцкую дзейнасць музея. Междысцыплінарныя даследаванні ў галіне музейнай псіхалогіі і сацыялагіі.

Тэма 11. Арганізацыя і планаванне навукова-даследчай работы музея

Вызначэнне тэматыкі і накірункаў. Канцэпцыя навукова-даследчай дзейнасці як адна са складаных агульных канцэпцый музея. Перспектыўнае і бягучае планаванне навукова-даследчай дзейнасці музея. Каардынацыя даследчай дзейнасці ў межах музея, музейнага аб'яднання, іншых музеяў і навукова-даследчых устаноў. Супрацоўніцтва з іншымі навуковымі ўстановамі. Вучоны савет музея, навукова-метадычныя саветы, іх роля ў арганізацыі даследчай дзейнасці музея. Методыка работы саветаў, асноўныя рабочыя дакументы. Навуковы архіў музея ў дакументаванні навукова-даследчай дзейнасці. Арганізацыя работы.

**ВУЧЭБНА-МЕТАДЫЧНАЯ КАРТА
ВУЧЭБНАЙ ДЫСЦЫПЛІНЫ**

Назвы раздзела, тэмы	Колькасць аўдыторных гадзін		Колькасць гадзін КСР	Форма кантролю ведаў
	лекцыі	семінар. заняткі		
Уводзіны	0,5			
Раздзел 1. Навукова-фондавая дзейнасць і яе спецыфіка				
Тэма 1. Паняцце «фонды музея»	1,5			
Тэма 2. Навуковая арганізацыя фондаў музея	2			
Тэма 3. Асноўныя кірункі фондавай работы	2			
Тэма 4. Камплектаванне музейных фондаў	2	2		
Тэма 5. Улік музейных фондаў як кірунак навукова-фондавай работы музея	6		2	Падрыхтоўка і праверка электроннай прэзентацыі
Тэма 6. Навуковая каталагізацыя музейных фондаў	2		2	Выбарачнае апытанне, тэставае заданне, пісьмова работа
Тэма 7. Вывучэнне музейных прадметаў як панрамак навукова-фондавай дзейнасці музея	4	2		
Тэма 8. Захаванне музейных фондаў як напрамак навукова-фондавай дзейнасці музея	2	2		
Раздзел 2. Навукова-даследчая дзейнасць музея і яе спецыфіка				
Тэма 9. Музей як навукова-даследчая ўстанова	2		2	Канспектаванне прац тэарэтыкаў музеязнаўства. Адмеркаванне у групах
Тэма 10. Кірункі і змест навуковых даследаванняў у музеі	2	2		
Тэма 11. Арганізацыя і планаванне навукова-даследчай работы музея	2		2	Выбарачнае апытанне, тэставае заданне, пісьмова работа
Разам...	28	8	8	

ІНФАРМАЦЫЙНА-МЕТАДЫЧНАЯ ЧАСТКА

Літаратура

Асноўная

1. Егоров, В. П. Обеспечение сохранности, реставрация и консервация документов : учеб. пособие / В. П. Егоров, А. В. Слинков. - Изд. 4-е, стер. – СПб. ; М. ; Краснодар : Лань, 2021. - 217 с. : табл., рис. - (Высшее образование).
2. Козлов, Владимир Петрович. Архивоведение : учеб. и практикум для вузов / В. П. Козлов. – М. : Юрайт, 2021. - 327, [1] с. : рис., табл. - (Высшее образование).
3. Кулемзин, А. М. Памятники истории культуры и их охрана : учеб. пособие для вузов / А. М. Кулемзин. - 2-е изд. – М. : Юрайт, 2020. - 145, [1] с. ; 24x15 см. - (Высшее образование).
4. Барина, Е. Б. Организация работы по хранению музейных предметов и коллекций: учеб. и практикум для вузов. – М.: Юрайт, 2021. – 88 с.
5. Сафонов, А. А. Музейное дело и охрана памятников : учеб. и практикум для вузов / А. А. Сафонов, М. А. Сафонова. — 2-е изд. — М. : Издательство Юрайт, 2021. — 332 с. — (Высшее образование).
6. Стрельникова, М. А. Музееведение [Электронный ресурс]: учеб.-метод. пособие / М. А. Стрельникова ; Елецкий государственный университет им. И. А. Бунина. – Елец : Елецкий государственный университет им. И. А. Бунина, 2006. – Ч. 1. Теория и практика музейного дела. – 75 с. – Режим доступа: <https://biblioclub.ru/index.php?page=book&id=271949>. - Дата доступа: 11.01.2022.
7. Шляхтина, Л. М. Основы музейного дела: теория и практика : учеб. пособие /

Л. М. Шляхтина. — 7-е изд., стер. — Санкт-Петербург : Планета музыки, 2021. — 248 с.

Дадатковая

1. Бяспалая, М. А. Навукова-даследчая дзейнасць музеяў: шырыня дыяпазону / М. А. Бяспалая // Культура. Наука. Творчество: X Международная научно-практическая конференция (Минск, 12 мая 2016 г.): сборник научных статей / Белорусский государственный университет культуры и искусств, Белорусская государственная академия музыки, Белорусская государственная академия искусств. – Минск, 2016. – [Вып. 10]. – С. 124-129.

2. Бяспалая, М. А. Навукова-даследчая дзейнасць цэнтральных музеяў Беларусі: агульнае і асаблівае / М. А. Бяспалая // Веснік Беларускага дзяржаўнага ўніверсітэта культуры і мастацтваў. – 2010. – № 2 (14). – С. 112-117.

3. Галинская, А. В. «Все для Победы!» Культура и искусство в годы Великой Отечественной войны : (по материалам Белорусского государственного музея истории Великой Отечественной войны) / А. В. Галинская // Культура. Наука. Творчество : XIII Международная научно-практическая конференция, посвященная 75-летию освобождения Беларуси от немецко-фашистских захватчиков (Минск, 16 мая 2019 г.) : сб. науч. ст. / Белорус. гос. ун-т культуры и искусств, Белорус. гос. акад. музыки, Белорус. гос. акад. искусств. – Минск, 2019. – С. 25-30.

4. Гаврилова, С. Н. Современные проблемы научно-фондовой работы. Музейное законодательство об основных аспектах научно-фондовой работы / С. Гаврилова // Музеи Литвы и Беларуси: пути и перспективы развития в XXI веке : материалы конф., Минск – Вильнюс – Тракай, 2006–2007 / сост.: Е. Матевосян, В. Повилюнас, А. Сташкевич. – Минск, 2007. – С. 71–78.

5. Гаўрылава, С. В. Камплектаванне фондаў краязнаўчых музеяў у XX ст. як адлюстраванне стаўлення грамадства да гісторыка-культурнай

спадчыны / С. В. Гаўрылава // История и культура на стыке эпох и цивилизаций: историко-культурное наследие как ресурс и результат развития общества : материалы международной научно-практической конференции, посвящённой 250-летию М. К. Огинского (Минск, 25–26 сентября 2015 г.) / Белорусский государственный университет, Республиканский институт высшей школы, Полоцкий государственный университет. - Минск, 2015. - С. 205-207.

6. Здасюк, Н. М. Праблемы захавання музейных фондаў Рэспублікі Беларусь на сучасным этапе / Н. Здасюк // Музей і традыцыйная культура Беларусі: матэрыялы Міжнароднай навукова-практычнай канферэнцыі, Гомель, 17—18 мая 2011 года / рэдкал.: С. В. Разанаў (галоўны рэдактар), В. В. Дамасканаў, С. К. Канановіч. – Гомель, 2011. – С. 40–43.

7. Рагимова, Н. А. Научно-исследовательская работа музеев на основе фондов на примере Азербайджанского государственного музея искусств им Р. Мустафаева / Н. А. Рагимова // Вопросы музеологии. – 2010. – №2. – С. 113-118.

8. Стельмах, А. В. О научно-исследовательской работе районных музеев (на примере Лепельского районного краеведческого музея) / А. В. Стельмах // Музейная адукацыя і музейная справа ў Рэспубліцы Беларусь: стан, тэндэнцыі, перспектывы : матэрыялы рэсп. навук.-прак. канф. 24 лістапада 2011 г. / Беларус. гос. ун-т культуры и искусств. – Мінск, 2012. – С. 17-23.

Характарыстыка рэкамендуемых метадаў выкладання

Арганізацыя вучэбнай работы студэнтаў накіравана на засваенне лекцыйнага матэрыялу, а таксама на самастойны пошук і падрыхтоўку інфармацыйных матэрыялаў па асновам музейнай справы.

Да эфектыўных педагагічных метадык і тэхналогій, якія садзейнічаюць далучэнню студэнтаў да пошуку і выкарыстання ведаў, набыццю вопыту самастойнага вырашэння задач, адносяцца:

- гісторыка-тэматычны падыход;
- тэхналогіі праблемна-модульнага навучання;
- тэхналогіі вучэбна-даследчай дзейнасці;
- камунікатыўныя тэхналогіі (дыскусіі, дыялогі, абмен думкамі і інш.).

Для кіравання вучэбным працэсам і арганізацыі кантрольна-ацэначнай дзейнасці выкладчыкам рэкамендуецца выкарыстоўваць рэйтынгавая, крэдытна-модульныя сістэмы ацэнкі вучэбнай і даследчай дзейнасці студэнтаў, варыятыўныя мадэлі кіруемай самастойнай работы, вучэбна-метадычныя комплексы. У практыку правядзення семінарскіх заняткаў мэтазгодна ўкараняць метадыкі актыўнага навучання, дыскусійныя формы.

Рэкамендуемая сродкі дыягностыкі вынікаў вучэбнай дзейнасці студэнтаў

Для выніковай дыягностыкі ўзроўню ведаў, уменняў і навыкаў студэнтаў, атрыманых у працэсе вывучэння вучэбнай дысцыпліны «Асновы навукова-фондавай і навукова-даследчай работы», праводзіцца залік. Ацэна студэнтаў ажыццяўляецца з улікам іх акадэмічнай актыўнасці на лекцыйных, семінарскіх і практычных занятках.

Асноўнымі відамі кантролю, якія забяспечваюць высокую ступень дыягностыкі ўзроўню ведаў, уменняў і навыкаў студэнтаў па вучэбнай дысцыпліне, з'яўляюцца: экспрэс-апытанне ў вуснай або пісьмовай форме, сумоўе па пройдзеным лекцыйным матэрыялы, рэкамендаванай для

вывучэння літаратуры; праверка канспектаў лекцый і работ, выкананых у ходзе семінарскіх заняткаў. Выніковая атэстацыя – залік.

Метадычныя рэкамендацыі па арганізацыі і выкананні самастойнай работы студэнтаў

У мэтах павышэння эфектыўнасці засваення вучэбнага матэрыялу па вучэбнай дысцыпліне і фарміравання прафесійных кампетэнцый вучэбным планам прадугледжана самастойная работа студэнтаў, якая накіравана на актывізацыю вучэбна-пазнавальнай дзейнасці студэнтаў; фарміраванне ў іх уменняў і навыкаў самастойнага набывання і абагульнення ведаў; фарміраванне ўменняў і навыкаў самастойнага прымянення ведаў на практыцы; на самаразвіццё і самаўдасканаленне. Прадугледжваюцца такія формы, як падрыхтоўка студэнтамі інфармацыйных матэрыялаў на адпаведную тэматыку, прэзентацый, распрацоўка ўласнага праекту тэрміналагічнага слоўніка, наведванне музеяў, падрыхтоўка і напісанне эсэ па выніках знаёмства музеяў і інш.